

www.amouzesh.tv.ir

به نام خدا

شبکه آموزش شبکه فرصت‌های برابر آموزشی

www.irib.ir/tv

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم تجربی - ریاضی فیزیک	سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۳ / ۶ / ۱۳۸۶		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر در شهریورماه سال ۱۳۸۶	
ردیف	سؤالات		نمره

۱	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره) ۱- نهاد آن کلاه کی ای بر سرش ۲- اصغر یک سقلمه ی دیگر زد به پهلوم . ۳- پای کوبان بر سر آتش نشست . ۴- چرا در ایل مانده ای و عمر را به بطالت می گذرانی ؟ ۵- کرد فراموش ره و رفتار خویش ماند غرامت زده از کار خویش ۶- جانان من برخیز و بشنو بانگ چاووش آنک امام ما غلم بگیرفته بر دوش ۷- عزرائیل بیامد و به قهر یک قبضه ی خاک از روی جمله ی زمین برگرفت . ۸- یونصر را بگوی که امروز دُرُستم و در این دو سه روز بار داده آید که تب تمامی زایل شد . ۹- زی تیر نگه کرد و پر خویش بر او دید گفتا : « ز که نالیم که از ماست که برماست » ۱۰- عصاره ی تاکی به قدرت او شهد فایق شده و تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته . ۱۱- امیدها در دام حرمان درد می شد بازار گرم عاشقی ها سرد می شد	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۱ ۱
۲	ب) لغت (۲ نمره) لغت ها و ترکیباتی که در متن مشخص شده ، معنی کنید . ۱- بهتر از این نمی توان <u>محاورات</u> اشخاص را تنظیم کرد . ۲- تو این سی کرور <u>گره گوری</u> ، اصلاً ، چه قدر آدم باسواد داریم ؟ ۳- چون که موسی این <u>عتاب</u> از حق شنید ۴- رخت خود از باغ به <u>راغی</u> کشید ۵- کبوتران اشارت او را <u>امام</u> ساختند . ۶- ققنوس و تل هیزم را <u>شراره</u> ی ناگهانی آتش در خود گرفت . ۷- بند را بر دست <u>بزهکاران</u> و بندگان می گذارند . ۸- آری، زمان <u>فرّه</u> جوانی را می پزورد .	۲
۳	پ) خودآزمایی (۴ نمره) ۱- باتوجه به بیت « بشکن دل بی نوای ما را ای عشق / این ساز ، شکسته اش خوش آهنگ تر است » شاعر چرا دل های شکسته را خوش آهنگ تر می داند ؟ ۲- در بیت « دوباره پلک دلم می پرد ، نشانه ی چیست ؟ / شنیده ام که می آید کسی به مهمانی » به کدام اعتقاد عامیانه اشاره شده است ؟ ۳- ارتباط معنایی بیت « فسانه گشت و کهن شد حدیث اسکندر / سخن نو آر که نو را حلاوتی است دگر » را با بیت « هین ، سخن تازه بگو تا دو جهان تازه شود / واژهد از حد جهان ، بی حد و اندازه شود » بنویسید . ۴- با توجه به عبارت « وظیفه ی روزی به خطای شکر نبرد . » الف) عبارت به کدام صفت خداوند اشاره دارد ؟ ب) منظور از « وظیفه ی روزی » چیست ؟	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵
« ادامه ی سؤالات در صفحه ی دوم »		

باسمه تعالی

ردیف	سؤالات	نمره
<p>سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳) رشته: علوم تجربی - ریاضی فیزیک ساعت شروع: ۸ صبح مدت امتحان: ۸۰ دقیقه</p> <p>سال سوم آموزش متوسطه تاریخ امتحان: ۱۳ / ۶ / ۱۳۸۶</p> <p>دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر در شهریورماه سال ۱۳۸۶ اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی</p>		
۰/۲۵	۵- با توجه به بیت « جان گدازی اگر به آتش عشق / عشق را کیمیای جان بینی » شاعر شرط دستیابی به « کیمیای عشق » را چه می‌داند؟	
۰/۲۵	۶- با توجه به عبارت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید: این صِلَت فخر است. پذیرفتم و باز دادم که مرا به کار نیست و قیامت سخت نزدیک است. حساب این نتوانم داد و نگویم که مرا سخت دربايست نیست.	
۰/۲۵	الف) مفهوم عبارت « این صِلَت فخر است. » چیست؟	
۰/۲۵	ب) با توجه به عبارت فوق چرا قاضی بُست از پذیرفتن زر امتناع کرد؟	
۰/۲۵	ج) عبارت « مرا به کار نیست. » یعنی چه؟	
۰/۵	۷- در بیت « ز نیروی اسبان و زخم سران / شکسته شد آن تیغ های گران » شاعر دلیل شکسته شدن شمشیرها را چه می‌داند؟	
۰/۲۵	۸- در شعر « شب دو صف از یاکریم / بال به بال نسیم / از لب دیوار دلت / پر کشید / آفتاب / خار و خس مزرعه ی چشم تو »	
۰/۲۵	الف) چرا شاعر آفتاب را خار و خس چشم جانباز می‌داند؟	
۰/۲۵	ب) منظور از « لب دیوار دل » چیست؟	
۰/۵	۹- با توجه به عبارت زیر، نویسنده علت مردود بودن شیطان را چه می‌داند؟ ابلیس را چون در دل آدم بار ندادند و دست رد به رویش باز نهادند، مردود همه ی جهان گشت.	
۴	ت) درک مطلب (۴ نمره)	
۰/۲۵	۱- با توجه به شعر زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. « خدایا / آنان که همه چیز دارند / مگر تو را / به سخره می‌گیرند / آنان را / که هیچ ندارند / مگر تو را »	
۰/۲۵	الف) « به سخره گرفتن » به چه معناست؟	
۰/۲۵	ب) مقصود شاعر از « آنان که هیچ ندارند مگر تو را » چه کسانی است؟	
۰/۵	۲- در بیت « فرمان رسید این خانه از دشمن بگیرد / تخت و نگین از دست اهریمن بگیرد » مقصود شاعر را از « اهریمن » و « تخت و نگین » بنویسید.	
۰/۵	۳- در عبارت زیر منظور از « اقلیت ممتاز » و « بی شمارها » چیست؟ بامرگ او(رستم) امیدها می‌میرند؛ به صف بی شمارها در مقابل اقلیت ممتاز شکست می‌افتد و این نباید بشود.	
۰/۲۵	۴- با توجه به ابیات زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. ای طاق نهم رواق بالا بشکسته ز گوشه ی کلاحت هم عقل دویده در رکابت هم شرع خزیده در پناهت الف) مفهوم کلی بیت اول را بنویسید.	
۰/۲۵	ب) « دویدن عقل در رکاب » کنایه از چیست؟	
۰/۲۵	۵- در بیت زیر چرا شاعر، درخت مهربانی را به « سرو بوستان » مانند کرده است؟	
۰/۲۵	مرا در دل درخت مهربانی به چه ماند؟ به سرو بوستانی	
« ادامه ی سؤالات در صفحه ی سوم »		

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم تجربی - ریاضی فیزیک	سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۳ / ۶ / ۱۳۸۶		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر در شهریورماه سال ۱۳۸۶	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

۰/۵	۶- با توجه به عبارت زیر ، چرا « مُطَوَّقَه » از موش می خواهد که ابتدا بندهای دوستان او را ببرد ؟ مرا بدین ملامت نباید کرد که من ریاست این کبوتران تکفل کرده‌ام، و ایشان را از آن روی برمن حقی واجب شده‌است . ۷- با توجه به ابیات زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید . خون ، شهیدان را ز آب اولی تر است این خطا از صد صواب اولی تر است ملت عشق از همه دین ها جداست عاشقان را ملت و مذهب خداست الف) مقصود شاعر از « این خطا » چیست ؟ ب) واژه ی « ملت » در مصراع اول بیت دوم در چه معنایی به کار رفته است ؟	۰/۲۵ ۰/۲۵
۰/۵	۸- در عبارت « روزگی چند صبر کنی تا من بر این یک مشت خاک دست کاری قدرت بنمایم ، تا شما در این آینه نقش های بوقلمون ببیند ، مقصود از « آینه » و « نقش های بوقلمون » چیست ؟	۰/۲۵
۰/۲۵	۹- در بیت : « ز زین قبا، زره زن از ابر سحر گهی / کان جا چو بیک بسته قبا می فرستمت » ، « بیک بسته قبا » در چه مفهومی به کار رفته است ؟	۰/۲۵
۵	ث) دانش های ادبی (۳ نمره) ۱- هر یک از آثار زیر از چه کسانی است ؟ الف) بخارای من ، ایل من (ب) مدیر مدرسه ۲- موضوع اصلی کتاب « تاریخ بیهقی » چیست ؟ ۳- « خاقانی شروانی » به چه لقبی شهرت دارد ؟ ۴- مشخصات زیر مربوط به کدام قالب شعری است ؟ مصراع های اول و دوم و چهارم آن هم قافیه هستند و وزن آن معادل « لاجول و لاقوه الا بالله » است . الف) دوبیتی (ب) چهار پاره (ج) رباعی (د) قطعه ۵- در بیت زیر « جناس » را بیابید و نوع آن را مشخص کنید . خوشا نماز و نیاز کسی که از سردرد به آب دیده و خون جگر طهارت کرده ۶- آرایه های شاخص بیت زیر کدام است ؟ چون گرفت آتش ز سر تا پای او سرخ شد چون آتشی اعضای او ۷- منظومه ی « ویس و رامین » در حوزه ی کدام یک از انواع ادبی جای دارد ؟ ۸- مفاهیمی چون « سیمرغ » و « دیو سپید » مربوط به کدام یک از زمینه های حماسه هستند ؟ ۹- طرح محاسبه ی عظیم عاشورا از مضامین عمده ی ادبیات است . ۱۰- کدام عنصر داستانی ، به سلسله حوادث داستان وحدت هنری می بخشد ؟ الف) لحن (ب) زاویه ی دید (ج) شخصیت و قهرمان (د) هسته	۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۶	ج) شعر حفظی (۱ نمره) ابیات زیر را کامل کنید . ۱- خیمه ی انس مزن بر در این کهنه رباط ۲- خانه ی دل ما را از کرم پیش از آن که این خانه «موفق باشید» جمع نمره	۰/۵ ۰/۵ ۲۰

یاسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳) رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳ / ۶ / ۱۳۸۶
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره تابستانی سال تحصیلی ۱۳۸۵-۸۶	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره) (در این بخش نظر همکاران گرامی صائب است.)	۶
۲	ب) لغت (۲ نمره) ۱- گفتگو ۲- کنایه از افراد بدبخت و سیاه بخت ۳- سرزنش، خشم گرفتن، غضب، ملامت ۴- صحرا، بیابان ۵- پیشوا، راهنما ۶- تپه، پشته، هر چیزی بر روی هم خرمن کرده باشند. ۷- گناهکاران، مجرمان ۸- شکوه	۲
۳	پ) خودآزمایی (۴ نمره) ۱- زیرا خداوند در دل های شکسته جای دارد و هم چنین، آهنگ دل شکسته مثل ساز شکسته سوزناک و دل نشین تر است. (۰/۲۵) ۲- پریدن پلک چشم نشانه‌ی آمدن مهمان عزیز یا شنیدن خبر خوش است. (۰/۲۵) ۳- در هر دو بیت سخن تازه گفتن موجب شادابی و طراوت روح می شود. (۰/۵) ۴) الف) رزاق بودن خدا (۰/۲۵) ب) رزق مقرر و معین (۰/۲۵) ۵) جان گداختن در آتش عشق (۰/۲۵) ۶) الف) این هدیه باعث افتخار است. (۰/۲۵) ب) زیرا از حساب پس دادن در روز قیامت می ترسید. (۰/۲۵) ج) به آن احتیاجی ندارم. (۰/۲۵) ۷) قدرت اسبان (۰/۲۵) و ضربه‌ی پهلوانان (۰/۲۵) ۸) الف) زیرا به نظر شاعر، روشنایی چشم جانباز از آفتاب بیشتر است. (۰/۲۵) ب) چشم (۰/۲۵) ۹- چون اجازه‌ی ورود به دل آدم را به او ندادند و دست رد به رویش زدند. (۰/۵)	۴
۴	ت) درک مطلب (۴ نمره) ۱- الف) مسخره کردن، به بیگاری گرفتن (۰/۲۵) ب) فقرا و نیازمندان یا عارفان و زاهدان (۰/۲۵) ۲- اهریمن: اسرائیل (۰/۲۵) تخت و نگین: سرزمین فلسطین (۰/۲۵) ۳- اقلیت ممتاز: ثروتمندان و طبقه‌ی مرفه و حاکم جامعه (۰/۲۵) بی شمارها: عامه‌ی مردم و طرفداران رستم (۰/۲۵) ۴- الف) مقصود شاعر این است که تو آن چنان بلند مقامی که گوشه‌ی کلاهد بالاترو برتر از فک نهم است. (۰/۲۵) ب) کنایه از مطیع بودن یا نظایر آن (۰/۲۵) ۵- چون سرو درختی همیشه سبز و خرم است. (۰/۲۵) ۶- زیرا سرپرست و رهبر باید هنگام خطر یاور پیروانش باشد و بیشتر از همه خطر را به جان ببذیرد و حق ریاست را ادا کند. (۰/۵) ۷- الف) سخنان به ظاهر کفرآمیز چوپان (۰/۲۵) ب) عقیده و مذهب (۰/۲۵) ۸- آینه: آینه‌ی آفرینش انسان - وجود انسان (۰/۲۵) نقش‌های بوقلمون: جلوه‌های گوناگون آفرینش - نقش‌های رنگارنگ (۰/۲۵) ۹- بیک آماده و مهینا (۰/۲۵)	۴
	«ادامه در صفحه‌ی دوم»	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳ / ۶ / ۱۳۸۶
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره تابستانی سال تحصیلی ۸۶-۱۳۸۵	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۵	<p>ث) دانش های ادبی (۳)</p> <p>۱- الف) محمد بهمن بیگی (۰/۲۵)</p> <p>۲- تاریخ سلطنت مسعود غزنوی (۰/۲۵)</p> <p>۳- حستان عجم (۰/۲۵)</p> <p>۴- ج) رباعی (۰/۲۵)</p> <p>۵- نماز و نیاز (۰/۲۵) جناس ناقص (۰/۲۵)</p> <p>۶- تشبیه (۰/۲۵)</p> <p>۷- ادبیات غنایی (۰/۲۵)</p> <p>۸- زمینه‌ی خرق عادت (۰/۲۵)</p> <p>۹- انقلاب اسلامی (۰/۲۵)</p> <p>۱۰- د- هسته (۰/۲۵)</p>	۳
۶	<p>ج) شعر حفظی (۱ نمره)</p> <p>۱- که اساسش همه بی موقع و بی بنیاد است. (۰/۵)</p> <p>۲- عمارت کن (۰/۲۵) رو نهد به ویرانی (۰/۲۵)</p>	۱
	جمع نمره	۲۰